

Korondi anekdoták

Gyűjtötte id. István Lajos

Amíg egy juh lesz a világon

Korondon a kollektivizálás előtt 12 major tevékenykedett. Egyik híres közülük Péter bá volt. A szomorú változás következtében a majorok iránt már nem volt nagy érdeklődés. Péter bát már nem választották meg.

A felesége búsult. A gazda vigasztalta:

– Egyet se búsulj Erzsi, csinálunk mi is márcisort (rom. mărțișor – márciuska).

Neki is fogtak, egész télen gyúrták a tészta-t, katicabogarakat, egereket, egyéb cse-csebecsét készítettek. Végül eljött a nap. Valamit csináltak, valahogy egy darabot sem adtak el.

Mikor hazavergődtek fáradtan, Péter bá csak ennyit mondott:

– Te Erzsi, míg egy juh lesz a világon, s annak a csicsit mi megmarkolhassuk, több márcisort mi nem csinálunk.

Neknek nem is kell

A korondi D. J. bá Küsmödre szegődött majornak. A nyár közepén összekülönbözött valami dolog fölött a gazdákkal.

Végül a küsmödiek azt mondták:

– Jancsi bá, maga nem lesz többet nekünk major.

– Neknek nem is kell – felelte az öreg major.

Ősszel nekilátott, az anyajuhok farktövét megrakta bojtorjával. A szűrös bojtorjántól a juhok nem tudtak a berbécsekkel szoros kapcsolatba kerülni. Így aztán hiába jött a tavasz, egyetlen bárány sem született.

Jancsi bának igaza lett: „Neknek nem is kell.”

A fizetés a gatyában

Cs. I. bá a tószegi szernek volt a majorja. Az egyik vadásznak a juhait őrizte. A major a gazdák nagy részének nem adott sajtot a juhaik után. Köztük volt a vadász is. A major egy nap összetalálkozott az ingerült vadással, aki a puskáját is a vállán hordozta, lógatta.

Az öreg magyarzkodott, hogy miért is maradt adós a sajtjal. Végül kifakadva azt mondta:

– Fiam, lőjél meg, úgysem tudok fizetni.

A vadász kapta a fegyverét, feltartotta, majd meghúzta a ravaszt. A golyó a lámpa mellett fűrődött a gerendába, a felsőpadlóba.

A major ijedtében a gatyába tojt.

Amikor a falfehér embert megszólította a vadász, Cs. I. csak annyit mondott:

– Fiam, a te fizetésed itt a gatyámban.

A becsületes major

Kurta Ignác bá olyan féldecist szorongató major volt. Elszegődött a negyedik faluba. A juhos gazdák azt követelték, hogy szerezzen két biztos fizetőkezeset. Másképp visszamondják az egyezséget. Ignác bá haza is ment a falujába, s kapott is két biztos kezeset: az egyik Szekeres Péter bá, a másik meg Hegyi András bá, akik a községházán az előljáróság előtt nyilatkozatot adtak arról, hogyha Ignác bá nem tudna fizetni, ők a kezességet vállalják. Másnap vitte Ignác bá az igazolást. Meg voltak nyugodva a gazdák is, Ignác bá is.

Az egyik kezes a nyár folyamán kétszer is átküldte a kisebbik fiát Ignác bához Recefalára sajtért. Ignác bá meg is mutatta a legényecskének, hogy sajt van elég, s úgy is megy szekérral haza, s a sajtot viszi. Ezt így két-három részben elintézte, úgyhogy a juhokat amikor adták számba, egyik kezes sem kapott volt egy akkora sajtot, amit egyszer egy tyúk befaljon. Úgy karácsony táján Szekeres Péter bá, a kezes s Kurta Ignác bá véletlenül az utcán összetalálkoztak. Péter bá nem tudta szó nélkül megállni:

– Ignác, a harminc kiló sajtot, azt mikor adod meg? Ignác bá gondolkodás nélkül visszakérdezett:

– Hát aztán a maga juhait a nyáron melyik major előtt voltak?

– Azok biz Küs Jóska komám előtt – felelte Péter bá nagy büszkén.

Ignác bá huncutul hunyorított, majd búcsúzásra nyújtva kezét, csak annyit mondott:

– Akkor a sajtot Küs Jóskától kérje meg.

Nem szól arról a krónika, hogy ezek után legalább Hegyi András bának, a másik kezesnek köszönte-e meg a kezességet.

A tél csendben telt. Bőven jutott ideje gondolkodni Ignác bának azon, hogy a tavaszi majorfogadáson kik lesznek a kezesei.

Kap kosárkarót

Az egyik korondi gazdának a Feketeaszszony nevű határrészen juhokkal trágyázott az öreg Dénes Sándor bá, aki még jól bírta magát s a majorkodást.

A juhok kosarát (karámját) minden második nap elfordították, hogy a föld egyformán trágyázdójék. Egyik nap a karámot fordító legénytől a szomszéd asszony, Józsa Ignácné – akinek a juhait Dénes Sándor bá előtt voltak – kérte, hogy ha mennek bé a faluba, vigyenek nekik sajtot a juhaik után. Amikor a majorné ezt a legény megmondta, a majorné a következőt üzentte:

– Mondd meg Ignácnénak: a juhaik roszszul tejelnek, sajtot nem viszünk. S ha sajtért jönnek, kapnak kosárkarót.

Válogatott

S. Domokos nevű legénytől, aki mindig pakulár (juhpásztor) szokott lenni, azt kérdezték:

– Te Domokos, az idén miért nem lettél pakulár?

– Én azért, mert addig válogattam a helyekbe, hogy semmivel maradtam. M. Marci bá, a major megfogadott volna. Azt hallottam róla, hogy minden nap tiszta fehérre mosott inget vesz fel. Az ilyenhez nem megyek.

– Hely kerül, csak juh s legelő legyen.

Gyuri a neve

Egy csoport fiatalember beszélget. Arról folyik a beszélgetés: melyik férfinév a legszebb? Egy Gyuri nevű azonnal megszólal, s azt mondja:

– Az én nevem a legszebb, én szeretem.

Az egyik idősebb legény azt mondja:

– Szeretheted, mert a disznók között amennyi kan (ártán), annak a mindenikét Gyurinak szólítják, Gyuri a neve.

Többet gondol

Egy gyorsan beszélő embertől azt kérdeztük:

Miért beszél olyan gyorsan és halkán? Így válaszolt:

– Azért fiam, mert többet gondolok, mint amennyit ki tudok mondani.

„Apityóka kenyér is, puliszka is, köccség is”

Többen beszélgettek, idősebb és fiatal emberek, hogy a korondi határ nem volt soha ilyen, mint a 2008-as esztendőben. Alig lehet látni a korondi határon búzával, zabbal, árpával, kukoricával bevetett, pityókával beültetett szép szántóterületeket. Most, 88 éves koromban, eszembe jutott, hogy gyermekkoromban mit mondott a Tószeg utcában lakó Koszta Mihály bá:

– Sok pityókát kellene termelni, az a legjobb termés. Aki sok pityókát termel, az étlen nem hal, mert a pityóka kenyér is, puliszka is, köccség is.

„Egyes lóra egyes hám kell”

Ifjú Molnos (Likas) Miklóstól maradt fenn e mondás, hogy egyes lóra egyes hám kell. Egyedüli legény volt a családban, egy kicsit ügyefogyott. Mindig készült házasodni, egyedül való leányt sze-

retett volna feleségül venni, s ezért e mondást sokszor hangoztatta.

Az 1950-es években egy autó elgázolta és meghalt, de a mondása fennmaradt: „Egyes lóra egyes hám kell.”

„Ezt Sánta Anna nén sem veti ki”

Korondon élt egy Makó (Sánta) Anna nevű asszony, aki tudott kártyát vetni. Legtöbbször a károsultak vagy a szerelmesek mentek hozzá kártyavetésre.

Ha valakinek valamije elvész, keresi, de nem találja, arra a kérdésre, hol lehet, mindjárt rámondja: „Ezt még Sánta Anna nén sem veti ki.”

Nem vettem figyelembe, mint Gyurka bá a hirdetést

Egy Gyurka bá nevű ember süket volt. A faluban a hirdető hirdetett. A távolabb állók, akik a hirdetőnek a hangját nem hallották jól, kérdezték Gyurka bától:

– Mit hirdettek?

– Nem vettem figyelembe – válaszolta Gyurka bá.

Azóta is, ha valaki egy kérdésre nem tud válaszolni, így adja meg a feleletet:

– Nem vettem figyelembe, mint Gyurka bá a hirdetést.

Sógoromnál levágtak egy bárányt

Székelyudvarhelyen a telekkönyvi hivatalnál várakozik egy idős ember. Megérkezik a telekkönyv vezetője, az ember azonnal így szól:

– Szeretnék valamit kérdezni.

– Tőlem most ne kérdezzon semmit, sietnem kell, a városban egy nagy gyilkosság történt.

– Ugyanbiza hol? – kérdezi az öreg.

– Sógoroméknál levágtak egy bárányt.

Annyi gyermeket csinállok neki, többet nem hagy el

A községi képviselőhöz ment a körzetből egy fiatalember azzal a panasszal, hogy elhagyta a felesége, és valahogy vissza kellene hívní. Jegyzi meg a panaszos:

– Ha visszajönne, annyi gyermeket csinálnék neki, többet soha nem hagyja el.

A panasz feltevője szép szóval annyit tudott segíteni a panaszosnak a baján, hogy az asszony vissza is ment. A panaszos a szavát is beváltotta, mert 7 gyermekük született. A hetedik még iskolába sem járt, olyan kicsi volt.

De bizony a jó Isten úgy adta, hogy az asszony meghalt, s a hét gyermek árván maradt, édesanya nélkül.

Az ember igazat mondott volt, annyi gyermeket csinált, hogy az asszony ne hagyja el. Elvette a jó Isten, de az ember a szavát annyira beváltotta, hogy anya nélkül a 7 gyermeket becsületesen felnevelte. Az

ember öreg korában azt mondta:

– Soha nem bántottam a jó Istent, hogy feleségemet elvette, mert adott erőt ahhoz, hogy a gyermekeket fel tudjam nevelni.

Amelyik kő sokat höngörög, az nem muharásodik meg

A Korond községhez tartozó vadasmezői tanyán a szomszéd azt mondja:

– Komám, én innen költözöm el, megyek az alföldre lakni, ott megélőeztem egy bennvalót, ott jobb a megélhetés.

– Menjen komám, én itt maradok. Egyet jegyezzen meg, amelyik kő sokat höngörög, az nem muharásodik meg.

Még nem tojnak

Egyik nap a gazda így szól a feleségéhez:

– A kicsi tyúknak adj zabot, karicsál, ejsze tojós lesz.

Az asszony így válaszol:

– Én egy szemet sem. A sok búzát megétték, s még nem tojnak.

Kádár-Dombi Péter

Született Homoródszentmártonban, 1955. január 22-én.

Tanárképző főiskolát végzett. Bandi Dezső tanár, képzőművész és István Lajos fazekasmeister irányításával kezdett agyagszobrokat készíteni 1996-ban.

Kiállítások:

1999: Székelykeresztúr (közös), 2000: Marosvásárhely (egyéni), 2005: Székelyudvarhely (közös), 2006: Kiskunfélegyháza (egyéni), Ajka (Hermann Gyulával), Székelykeresztúr (Hermann Gyulával), 2007: Ajka (közös), Karcag (Hermann Gyulával), Amiens (Franciaország, közös), Unna (Németország, közös), Homoródszentmárton, 2008: Ajka (közös), Homoródszentmárton (közös), Ajka (Tárlat, Országos Képző- és Iparművészeti Kiállítás, Alkotói díj), Marosvásárhely (Bernády ház, a lókodi alkotótábor műveinek kiállítása, közös). Alkotótáborok: Ajka, Homoródszentmárton. 2008: Székelykeresztúr. 2009: Ajka (Magyar Kultúra Napja, Alkotói díj). 2009: Korond.